

**VERANDERING
IS DICHTERBIJ
DAN JE DENKT**

**TEGENBEGROTING
2016**

GROENLINKS

VERANDERING IS DICHTERBIJ DAN JE DENKT

Soms slaat verbazing om in boosheid. Het overkomt me niet vaak, maar de afgelopen maanden kreeg het kabinet het tot twee keer aan toe voor elkaar.

Gaan we straks echt de mannen en vrouwen uitzetten die met gevaar voor eigen leven de zee bedwingen? Die in grote stoeten komen lopen langs de snelweg? Die niets méér hebben dan de rugzak op hun rug en het kind aan hun hand?

Het kabinet vindt dit blijkbaar normaal.

En vechten we straks werkelijk de uitspraak van de rechter in de klimaatrechtzaak aan? We zijn de laatste generatie die de opwarming van de aarde kan bedwingen. Blijven we echt gokken met de toekomst van onze kinderen en de veiligheid van de Groningers?

Het kabinet vindt dit blijkbaar normaal.

Het contrast met de houding van de samenleving is groot. De initiatieven

van mensen die zich inzetten voor de opvang van vluchtelingen schieten als paddenstoelen uit de grond. Het aantal mensen dat het kabinet oproept niet in beroep te gaan tegen de klimaatuitspraak groeit met de dag. De solidariteit met de Groningers is groot.

Dat is hoopvol. Het is een roep om andere keuzes. En in deze tegenbegroting laat GroenLinks zien dat die keuzes mogelijk zijn.

Het kabinet verspilt de beschikbare begrotingsruimte aan mensen die het voor het overgrote deel niet nodig hebben. Koopkrachtverbetering voor werkenden is daarmee het enige dat dit kabinet in 2016 regelt. Voor klimaat wordt geen cent uitgetrokken, banen op korte termijn komen er niet.

Het kabinet heeft zijn prioriteiten niet op orde.

Anders dan het kabinet kiest GroenLinks ervoor de grote uitdagingen van deze tijd te lijf te gaan: klimaatverandering, de toestroom van vluchtelingen en de toenemende ongelijkheid.

GroenLinks laat zien dat het anders kan. We kiezen ervoor belastingontwijking door multinationals aan te pakken. We kiezen voor een humane opvang van vluchtelingen, voor eerlijk delen en goede zorg. Naast de traditionele financiële tegenbegroting presenteert GroenLinks dit jaar ook een klimaatbegroting. Daarin laten we precies zien hoe we de CO₂-uitstoot voldoende kunnen terugdringen om de minimale stap te zetten die nodig is om opwarming van de aarde tegen te gaan.

We willen hiermee een nieuwe norm stellen voor het proces van de tegenbegroting. We dagen andere partijen uit ons voorbeeld te volgen. Gezien de enorme uitdaging die voor ons ligt, is het te beperkt om enkel over begrotingen in euro's te praten. Laten we de handen ineen slaan en kijken waar we elkaar kunnen vinden om deze belangrijke klimaatuitdaging samen aan te gaan. Verandering is dichterbij dan je denkt.

Jesse Klaver

FINANCIËLE TEGENBEGROTING 2016

	Lasten- verzwaring	Lasten- verlichting	Investering	Bezuiniging
Aanpak klimaatverandering				
Verlaging gaswinning Groningen tot 23 mldm ³			1,7 mld.	
Energiebesparing zware industrie			700 mln.	
Verhoging energiebelasting zware industrie	700 mln.			
Km-heffing vrachtwagens	500 mln.			
Kolenbelasting	200 mln.			
Fiscaal aftrekbare investeringen in verduurzaming woning tot € 10.000		500 mln.		
Lagere verhuurdersheffing bij verduurzaming woningbestand		1 mld.		
Hogere belasting gas	200 mln.			
Geen energiebelasting groene stroom		200 mln.		

	Lasten- verzwaring	Lasten- verlichting	Investering	Bezuiniging
Eerlijk delen/ solidariteit				
Ontwikkelingssamenwerking			500 mln.	
Progressieve vermogensbelasting (opbrengst v.a. 2017)				
Werkgeversheffing inkomens hoger dan € 150.000	600 mln.			
Inkomensondersteuning chronisch zieken en gehandicapten			100 mln.	
Hogere zorgtoeslag			100 mln.	
Aanpak belastingontwijking	1,6 mld.			
Terugdraaien lastenverlichting hoogste inkomens	1,9 mld.			
Koopkrachtreparatie voor bijstandsgerechtigden en ouderen met klein pensioen		400 mln.		

	Lasten- verzwaring	Lasten- verlichting	Investering	Bezuiniging
Publieke sector				
Huishoudelijke hulp			300 mln.	
Cultuur, rechtbanken & integratie vluchtelingen			100 mln.	
Natuur			100 mln.	
Defensie				200 mln.
Kinderopvang			300 mln.	
Werk voor mensen met een arbeidsbeperking			100 mln.	
Overig				
Legaliseren softdrugs				200 mln.
Topsectorenbeleid				300 mln.
Totaal*	5,7 mld.	2,3 mld.	4 mld.	700 mln.
EMU-saldo				1,4 %
Vershil t.o.v. miljoenennota				0

* De totalen kunnen door afrondingsverschillen iets afwijken.

Verschuivingen in hoofdlijnen

In hoofdlijnen schrapt GroenLinks een deel van de door het kabinet voorgestelde lastenverlichting. Het gaat om de lastenverlichting die ten goede komt aan hogere inkomens en geen bijdrage levert aan de werkgelegenheid. Tegelijkertijd worden extra inkomsten behaald uit verhoging van milieubelastingen en maatregelen tegen belastingontwijking. Deze middelen worden ingezet voor investeringen in energiebesparing en duurzame energie en versterking van arbeidsintensieve collectieve voorzieningen, zoals thuiszorg en kinderopvang. Naar verwachting realiseren we daarmee ca. 30.000 extra banen in 2016 en dringen we de CO2 uitstoot in de periode 2016 t/m 2020 terug met 19 megaton extra.

Aanpak klimaatverandering

We zijn de eerste generatie die de gevolgen van klimaatverandering gaat merken en de laatste die de klimaatverandering nog kan beperken. Willen we op tijd zijn om de opwarming van de aarde te beperken tot 2 graden dan moeten we nu

handelen. Het ECN heeft berekend dat als we nog 1 jaar wachten met de aanpak van klimaatverandering, we al te laat zijn om - zoals de rechter heeft bepaald - de CO2-uitstoot met 25% te verminderen in 2020. We hebben dus geen tijd te verliezen. In onze klimaatbegroting lichten we toe hoe we de CO2-uitstoot terugdringen. De grote impuls in duurzame investeringen in de woningsector en de industrie, van in totaal 2,2 mld. euro, levert in 2016 ca. 16.000 extra banen op.

Eerlijk delen

De kloof tussen arm en rijk neemt toe. Van vermogen is bekend dat dit zeer scheef verdeeld is onder de bevolking, over de inkomensverdeling wordt echter vaak ten onrechte verondersteld dat deze vrij evenwichtig is in Nederland. Maar het verschil tussen de 10% hoogste inkomens en de 10% laagste inkomens is tussen 1980 en 2011 met ruim 60% gegroeid. Het kabinetsbeleid vergroot deze ongelijkheid nog eens. GroenLinks wil dat we de welvaart eerlijk delen. Daarom maken we de vermogensbelasting progressief

en gebaseerd op daadwerkelijk behaald rendement. Mensen met een hoog inkomen gaan meer belasting betalen, terwijl degenen die afhankelijk zijn van een klein inkomen er in koopkracht op vooruitgaan. Zo verhogen we de zorgtoeslag, net als de ouderenkorting. Mensen die recht hebben op een bijstandsuitkering gaan minder belasting betalen.

Delen over de grens

Belastingontwijking door multinationals treft ontwikkelingslanden hard. Zij lopen door deze schadelijke praktijken veel inkomsten mis die zij hard nodig hebben voor armoedebestrijding. Daarom beperken we de mogelijkheden voor grote bedrijven om belasting te ontwijken. GroenLinks wil daarnaast het budget voor ontwikkelings-samenwerking verhogen. Het kabinet heeft hier fors op bezuinigd en gebruikt ook nog eens deel van het OS-budget voor de opvang van vluchtelingen. GroenLinks wil ook dat er extra geld komt voor vluchtelingen, maar niet ten koste van de allerarmsten. Daarom verhogen we het budget voor ontwikkelingssamenwerking met 500 miljoen euro.

Daarnaast maken we geld vrij voor de integratie van vluchtelingen. Zij moeten de kans krijgen zo snel mogelijk een leven op te bouwen in Nederland.

Extra inspanning kwetsbare groepen

In het sociaal akkoord is afgesproken dat bedrijven 125.000 meer banen voor mensen met een arbeidsbeperking zullen creëren. Tegelijkertijd is fors bezuinigd op participatie en ondersteuning van mensen die niet zelfstandig een baan kunnen vinden. Steeds meer signalen bereiken ons echter dat bedrijven niet aan deze afspraak zullen voldoen. Om te voorkomen dat deze kwetsbare groep straks tussen wal en schip belandt, verhoogt GroenLinks de loonkostensubsidie met 100 miljoen euro. Mensen die chronisch ziek of gehandicapt zijn, krijgen extra inkomensondersteuning.

Publieke sector

Het kabinet heeft de afgelopen fors bezuinigd op de publieke sector. Belangrijke, waardevolle voorzieningen zijn hierdoor afgebouwd en banen verdwenen. Mensen verliezen hun zorg, rechtbanken sluiten en

de natuur staat onder druk. Immateriële zaken zijn bij dit kabinet te vaak ten onrechte kind van de rekening geweest. GroenLinks wil investeren in wat van waarde is. Daarom trekken we 300 mln. uit voor de huishoudelijke hulp, investeren we 300 mln. in de kinderopvang en investeren we in cultuur, de rechtspraak en natuur. Dit verbetert de kwaliteit van onze samenleving, en leidt tot meer werkgelegenheid op korte termijn. De investeringen in thuiszorg en kinderopvang, van in totaal 600 mln. euro, leveren in 2016 ca. 14.000 banen op.

GroenLinks

Postbus 8008

3503 RA Utrecht

www.groenlinks.nl

GROENLINKS